

JOCELYNE

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

- 1] Oorspronkelijk mannennamen; pas in de loop van de 20e eeuw kregen ze een meer vrouwelijke klank. Volgens zeggen werd de naam in de vroege middeleeuwen geïntroduceerd door de Noormannen. Hij duidt op het toebehoren aan de germanenstam van de Gauts of de Goten; de oorspronkelijke vorm was dan ook Gautzelin, juist zoals Wendelin betekent 'behorend tot de stam van de Wenden'. In de loop van de tijd raakte de oorspronkelijke betekenis in vergetelheid en zag men de naam aan voor een Franse verkleinvorm van Josse of Josce, verfranseerde vorm van de Keltische naam Jodok, Jost of Judoc = 'strijder'. Door de invloed van het Latijns werd deze naam aangepast aan het Latijnse gehoor: Judocus of Jodocus. De vrouwelijke vorm moet dus 'strijdster' betekenen.
- 2] Een andere, minder waarschijnlijke, verklaring veronderstelt nog dat er samenhang is met het Latijnse 'iocosa' = 'opgewekt', 'grappig'.

*

Josse (ook Jost of Judocus) van St-Josse-sur-Mer, Frankrijk; prins, pelgrim & kluizenaar met zijn gezelschap Vulmar; † (668 of) **669. Feest 13 december.**

Hij was een Bretonse prins die afstand deed van zijn rechten op de troon om het leven van een kluizenaar te leiden. Met een aantal gezellen ging hij op pelgrimstocht richting Rome. Ze namen daarbij een omweg via het noorden, maar Josse brak die onderneming af toen een heer in de buurt van Boulogne-sur-Mer hem een afgelegen stuk grond aan bood om er een klooster te beginnen. Dat zou later uitgroeien tot het huidige plaatsje Saint-Josse-sur-Mer.

Legende

Juist toen hij en zijn gezelschap maar een heel klein stukje brood hadden voor het eten, kwam de Heer Jezus langs in de gedaante van een arme man, die om een aalmoes vroeg. Judocus brak het stuk brood in vieren en gaf de bedelaar een kwart. Maar even later verscheen Jezus weer, nu als een andere arme man; Hij kreeg ook een kwart. Maar meteen daarna kwam Hij terug als weer een arme man. Weer kreeg Hij een kwart. Tenslotte klopte Hij voor de vierde keer aan als een arme bedelaar. En ook deze keer kreeg Hij een kwart van het brood. Nu zei zijn dienaar Vulmar: "Maar vader, moeten we niet iets voor onszelf behouden?" Waarop Judocus antwoordde: "Het enige wat ik wil is dat de armen te eten hebben. God de Heer is in staat ons voedsel te geven in overvloed." Judocus was nog bezig zijn leerling hierover te onderhouden toen zij door de vensters van hun hut vier schepen over zee naar hen toe zagen varen. Ze waren volkomen onbemand: geen kapitein, geen stuurman of varensgezel te zien. Ze bleken alle vier een scheepslading aan voedsel te bevatten. Niemand heeft ooit geweten waar ze vandaan kwamen, ook niet waar ze gebleven zijn.

Sint Judok of Josse werd in de middeleeuwen vereerd als patroon van pelgrims en reizigers.